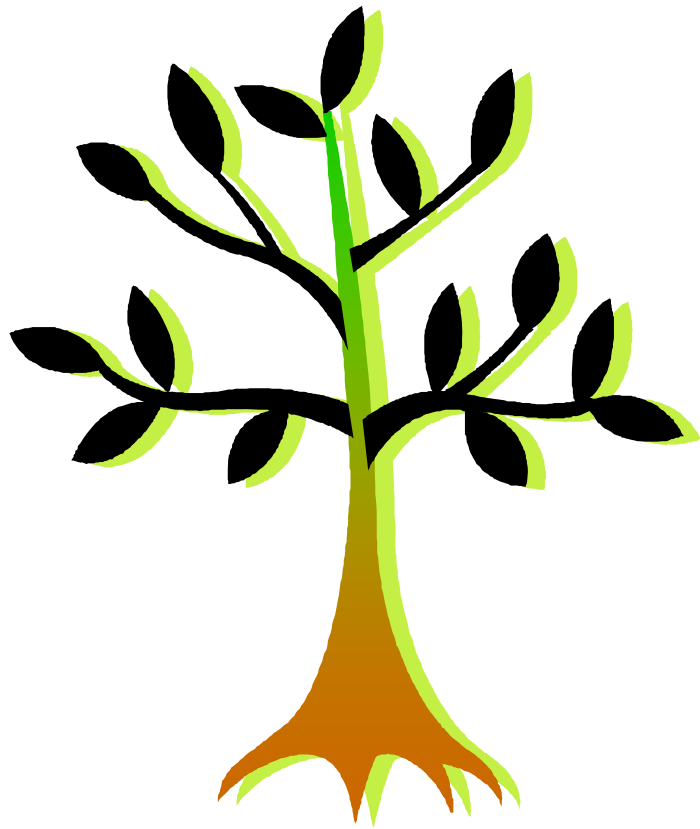

מדידה ומדדים ניהוליים: האם השורשים נטועים בקרקע?

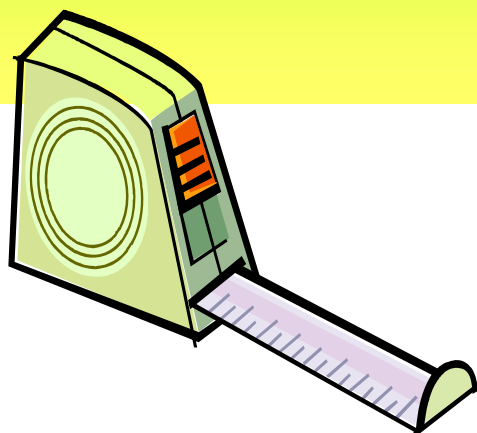
גדעון הדן
מסד האיכות בע"מ -
מצוינות עיסקית

052-246-4534
gideon@quality.co.il

"עם סרגל מדידה מתאים ניתן לנהל כל אירגון"
(לי אייקוקה)

"You can't manage what you don't measure"
(Anonymous)

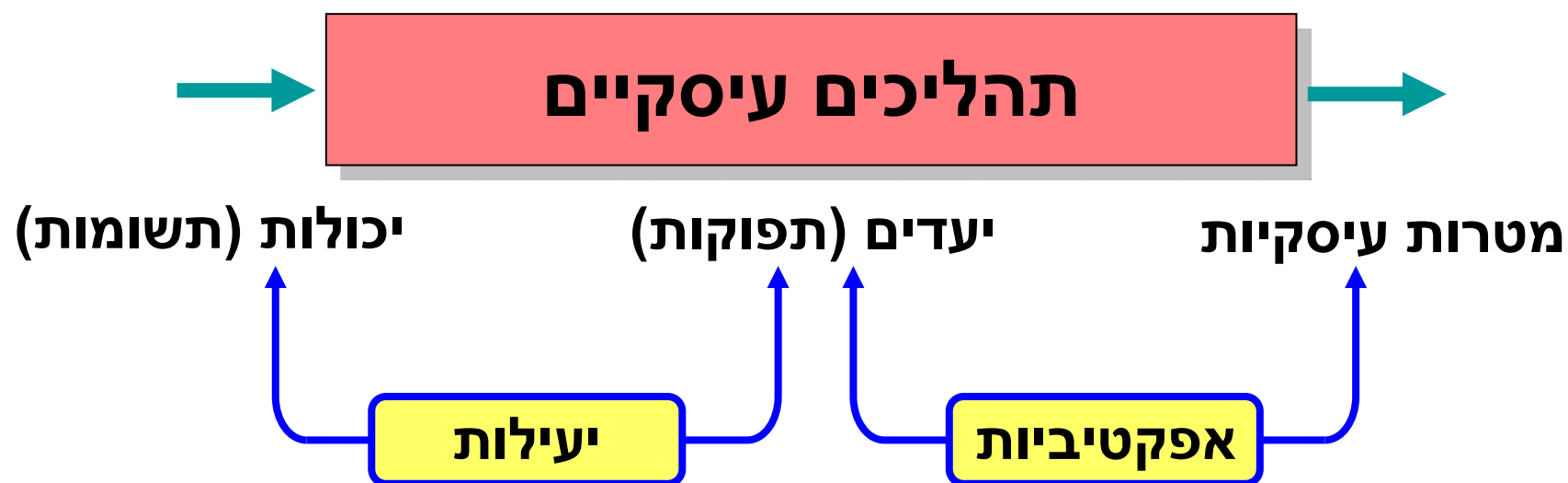

- בלי מדידה לא ניתן לנהל.
- בלי מדידה לא ניתן לשפר.
- מנהלים פועלים לפי איך שמודדים אותם.
- מדדים ניהוליים חיוניים לקבלת החלטות הגיונית.
- מדדים צריכים לשקף מטרות בעלי-העניין.
- אירגון מדיד הוא אירגון ממוקד-מטרה ויעיל.

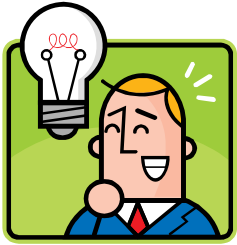
מהי מדידה ניהולית?

מדידה ניהולית היא חיבור ערכי מטרה (targets) למטרות (goals) לצורך קבלת-החלטות ממוקדות.

- אפקטיביות ניהולית היא השגת מטרות האירגון.
- יעילות היא מיקסום תוצאות במערכת נתונה של תשומות ואילוצים.

"SMART" מדד חכם הוא

Specific:

- Who is involved?
- What do I want to accomplish?
- Where to find the data?
- When to measure?
- Which requirements and constraints apply?
- Why to measure?

Measurable:

- Indicators (signifying of)
- Attributes (countable)
- Variables (measurable)

Attainable:

- Easy to measure
- Cost-effective

Realistic:

- Comply with the real world
- Set realistic targets

Timely:

- On-time means on-line!

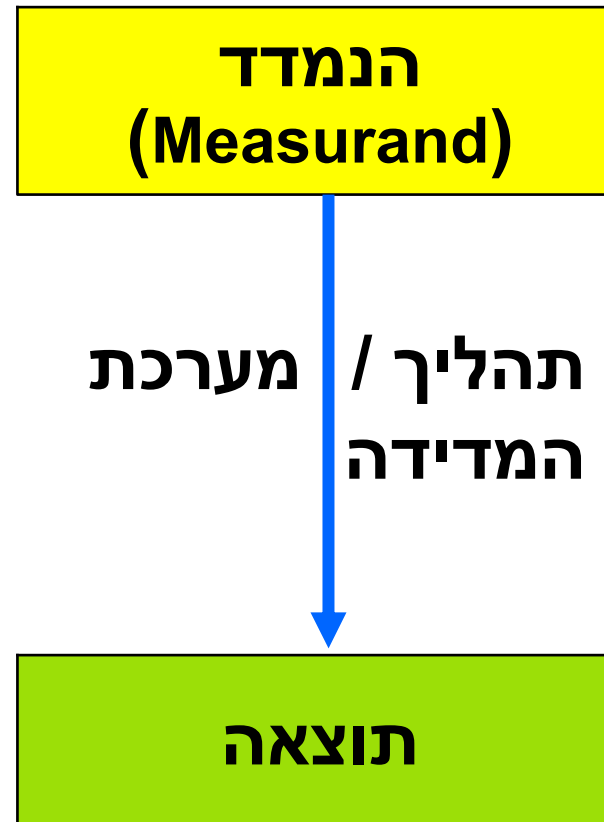
תהליך המדידה

השפעה על דיוק המדידה:

- תקפות (validity).
- אמינות (reliability).

- התאמה.
- תיקוף (validation).

- רלוונטיות.
- פרשנות מדויקת.

מיגוון תהליכי מדידה ניהולית

אימות (verification):
וידוא כי פעולה שנדרשה – בוצעה.

מדידה (measurement):
דגימת ערך מציאותי לפרמטר (מדד) שהוגדר.

ניטור (monitoring):
מדידה חוזרת (תקופתית) לצורך מעקב ובקרה.

הערכה (assessment):
מדידה וניתוח ביצועים לצורך התאמה או שיפור.

מבדק (audit):
הערכה שיטתית של תיפקוד מערכת ניהול / מוצר / תהליך.

התאמה (compliance):
מבדק רישמי של התאמת מערכת ניהול לדרישות מוגדרות.

מדידות "רכות"

מדידות "רכות" הן מדידות של משתנים "רכים" כגון סקרים על שביעות רצון לקוחות, איכות השירות, גאווה עובדים.

מדידות רכות מושפעות משגיאות שיטתיות (הטיה - *BIAS*) ומשגיאות אקראיות התלויות במערכת המדידה.

הגורמים המשפיעים על איכות המדידות הרכות:

- תקפות הפרמטרים הנמדדים.
- אמינות הנתונים.
- שגיאות בתהליך המדידה – איסוף ועיבוד הנתונים.

מה מודדים? מטריצת המדדים

מדדי תהליך	מדדי תוצאה	
<ul style="list-style-type: none"> • התאמה וגמישות • כמות ואיכות המידע • יחס 	<ul style="list-style-type: none"> • שביעות רצון הלקוח • עלות כוללת • אספקה בזמן 	<p>לקוח התהליך</p>
<ul style="list-style-type: none"> • יכולת (capability) • קיבולת (capacity) • Cost to complete 	<ul style="list-style-type: none"> • בדיקות קבלה לקוח • רווח (ריווחיות) • יעילות תיפעולית 	<p>בעל התהליך</p>

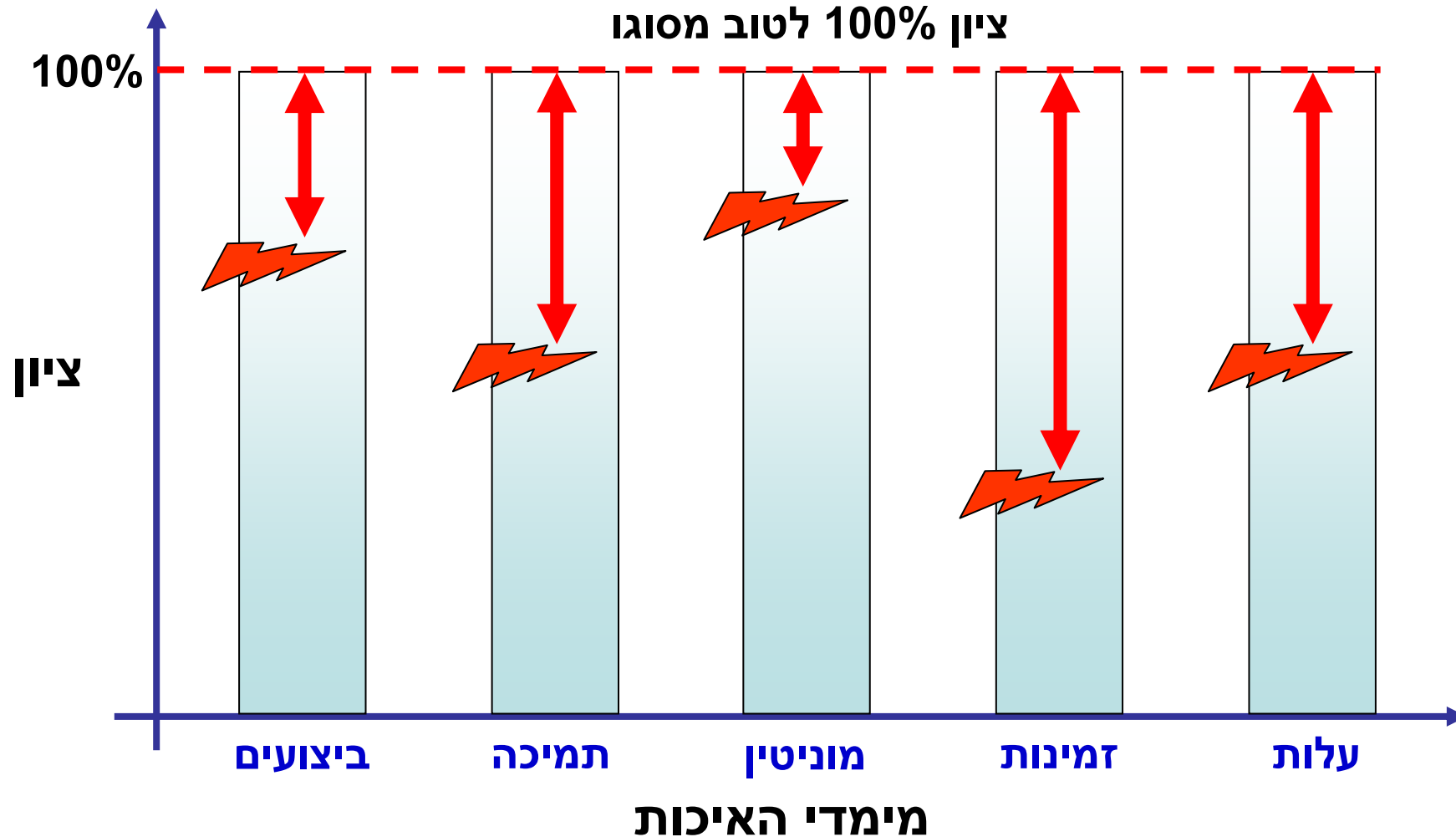

CMMI: Capability Maturity Model Integrated

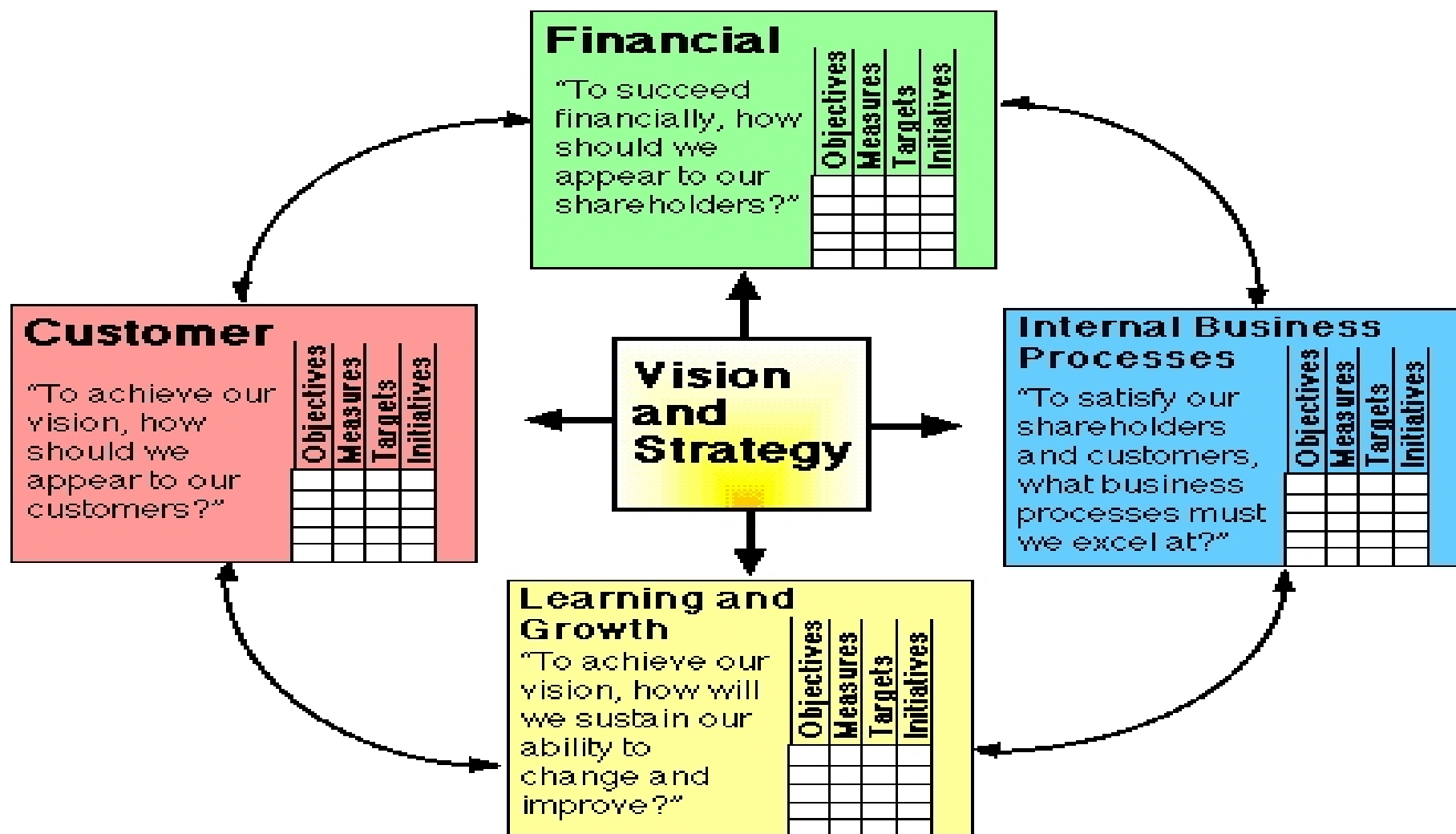
רמת 5 בשלות משתפר	רמת 4 בשלות מבוקר	רמת 3 בשלות מתוכנן	רמת 2 בשלות חוזר	רמת 1 בשלות מיקרי	נושאי הבשלות	
					תיעוד ורשומות	4.2
	←				אחריות הנהלה	5
	←	←			ניהול משאבים	6
					תהליך הפיתוח	7.3
					תהליכי מימוש	7.5
	←	←			מבדק פנימי	8.2.2
	←				בקרת מוצר לא מתאים	8.3
	←	←			תהליכי שיפור	8.5.1
		←	←		פעולה מתקנת	8.5.2
		←	←		פעולה מונעת	8.5.3

הערכה השוואתית - Benchmarking

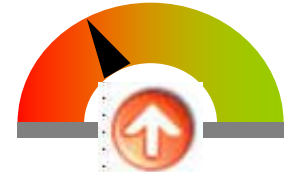
Balanced Scorecard (Kaplan & Norton, 1992)

מערכת מדדים אירגונית

(דוגמה מיישום BSC)

מדדי תשומות	מדדי תפוקות	ביצועים עיסקיים	
<p>תשומות משפיעות:</p> <ul style="list-style-type: none"> מערכת ניהול קשרי לקוחות (CRM) מערכת ניהול סיכונים אירגוני (ERM) 	<p>תמיכה בביצועים כספיים:</p> <ul style="list-style-type: none"> תהליכי שיווק ניהול סיכונים עיסקיים שיפורים תומכי צמיחה 	<p>מדדים כספיים:</p> <ul style="list-style-type: none"> מכירות רווח / ריווחיות צמיחה עיסקית 	תהליכים כספיים
<p>תשומות משפיעות:</p> <ul style="list-style-type: none"> מדידה וסקרים תהליכי סקר חוזה תהליכי תלונות לקוח 	<p>תמיכה בביצועי לקוח:</p> <ul style="list-style-type: none"> תהליכי שיפור שביעות רצון לקוחות שיפורי מוצר שיפור תהליכי שירות 	<p>מדדי לקוח:</p> <ul style="list-style-type: none"> שביעות רצון לקוחות מוצרים מוחזרים תלונות לקוח 	תהליכי לקוח
<p>תשומות משפיעות:</p> <ul style="list-style-type: none"> עלות המכר (COGS) תוכניות איכות 	<p>תמיכה בשרשרת אספקה:</p> <ul style="list-style-type: none"> עלות האיכות שיפורי תהליך שיפורי תנובה (Yield) 	<p>מדדי שרשרת האספקה:</p> <ul style="list-style-type: none"> תפוקה (Throughput) אספקה בזמן (OTD) איכות מוצר סופי (DOA) 	שרשרת האספקה
<p>תשומות משפיעות:</p> <ul style="list-style-type: none"> הכשרה והדרכה כיסוי מערכות ניהול ידע 	<p>תמיכה בתהליכי למידה:</p> <ul style="list-style-type: none"> תהליכי ניהול ידע איכות ההון האנושי יזמות שיפור 	<p>מדדי למידה וצמיחה:</p> <ul style="list-style-type: none"> יישומי ניהול ידע כמות ואיכות יוזמות 	למידה וצמיחה

מערכת מדדים אירגונית - דוגמה

CPM - Microsoft Internet Explorer

Address: http://il-bi2005-ap/treeview/default.aspx

Quality Scorecard (All Accounts) Quality Scorecard (Top Accounts) Help

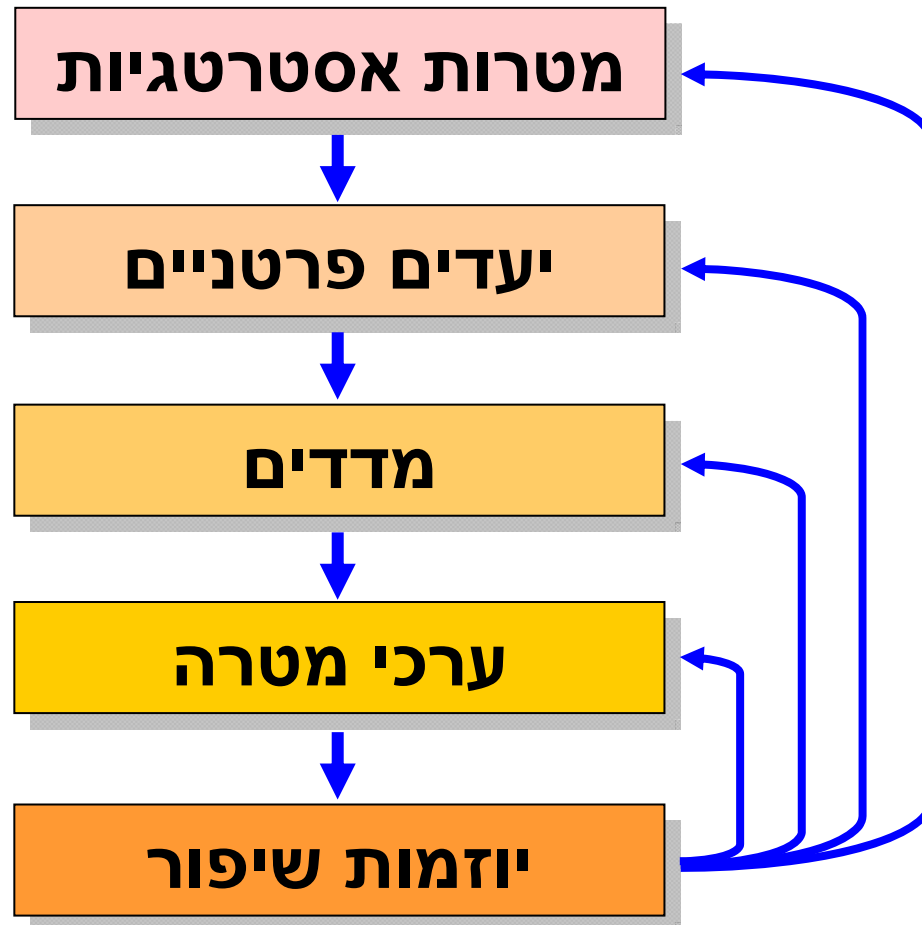
Period: **2008 Q3** Product: **All products** Region: **All regions** **77.2%** **↑**

Domain	Measure	Q4	Q1	Q2	Q3	Target	Score	Trend	Weight
F10	Sales	79.5M	72.4M	68.2M	75.4M	78.5M	96.1%	↑	12%
F12	Profitability	19.6%	28.5%	24.3%	26.2%	25%	104.8%	↑	12%
F25	Growth	12.2%	-8.9%	-5.8%	10.6%	12%	88.3%	↑	8%
C21	Customer satisfaction	74%	68%	72%	73%	75%	97.3%	↑	8%
C22	Customer complaints/RMA	6.1%	5.8%	4.2%	2.1%	1.5%	71.4%	↑	6%
O31	Throughput	84.6M	76.8M	75.2M	68.2M	68.5M	99.6%	↓	6%
O32	OTD	78%	86%	82%	88%	94%	93.6%	↑	10%
O34	Inventory	12.2%	11.6%	9.4%	10.8%	10%	92.6%	↓	6%
O35	COGS	46.2%	48.8%	54.9%	52.2%	45.5%	87.2%	↑	8%
O38	DOA	2.4%	1.2%	1.9%	1.7%	1.0%	58.8%	↑	10%
L44	Knowledge Mgt initiatives	12	14	13	11	15	73.3%	↓	8%
L45	Patents	27	27	27	29	30	96.6%	↑	6%

Done Local intranet

המדדים מאפשרים ניהול הביצועים

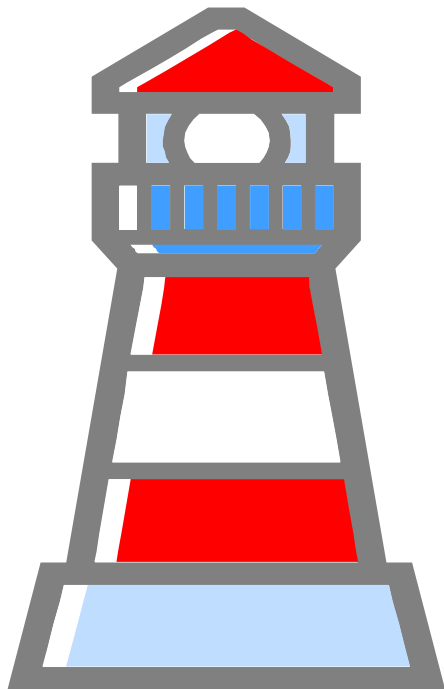

האם הכל מדיד?

זיכרו אמירתו של ד"ר דמינג ביחס לנתונים:

• לעולם אל תהיה עבד למדד.

• לעולם הֵיה חשדן ביחס לנתונים.

הערות ופניות יתקבלו בברכה:

גדעון הדן, מסד האיכות בע"מ - מצוינות עיסקית

052-246-4534

gideon@quality.co.il

